

EUROPEJSKI INSPEKTOR OCHRONY DANYCH

Streszczenie opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych na temat wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia

(2022/C 425/02)

(Pełny tekst niniejszej opinii jest dostępny w wersji angielskiej, francuskiej i niemieckiej na stronie internetowej EIOD <https://edps.europa.eu>)

25 maja 2022 r. Komisja Europejska opublikowała wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia („wniosek”).

Celem wniosku jest wzmocnienie zdolności właściwych organów państw członkowskich w zakresie identyfikowania i zabezpieczania mienia oraz zarządzania nim; wzmocnienie i rozszerzenie zdolności w zakresie konfiskaty, tak aby objąć nią wszystkie istotne działania przestępcze prowadzone przez zorganizowane grupy przestępcze, umożliwiając tym samym konfiskatę całego odnośnego mienia; oraz poprawa współpracy między organami zaangażowanymi w odzyskiwanie mienia.

EIOD zauważa, że przetwarzanie danych osobowych w kontekście odzyskiwania i konfiskaty mienia, przewidziane we wniosku, może mieć znaczący wpływ na osoby, których dotyczy, i stanowić ingerencję w prawa osób fizycznych zagwarantowane w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w tym w prawo do ochrony danych. Dlatego też z zadowoleniem przyjmuje fakt, że we wniosku wyraźnie podkreślono szczególne znaczenie zapewnienia ochrony danych osobowych, zgodnie z prawem Unii, w związku z przetwarzaniem danych na mocy wniosku.

EIOD ma jednak wątpliwości, czy szczególne kategorie danych osobowych wymienionych w załączniku II część B pkt 2 lit. c) ppkt (v) Parlamentu Europejskiego i Rady rozporządzenia (UE) 2016/794⁽¹⁾ (np. kryminalistyczne informacje służące ustaleniu tożsamości, takie jak odciski palców, profil DNA ustalony na podstawie niekodującej części DNA, profil głosu, grupa krwi, dane stomatologiczne czy dane dotyczące zachowania), do których odnosi się wniosek, mogą być faktycznie istotne w konkretnym kontekście odzyskiwania mienia oraz czy powinny być one dostępne do celów transgranicznej wymiany między biurami ds. odzyskiwania mienia.

Ponadto EIOD uważa, że w przepisach krajowych transponujących proponowaną dyrektywę należy wyznaczyć właściwy organ (lub organy), który będzie odpowiedzialny (które będą odpowiedzialne) za zarządzanie rejestrem zajętego i skonfiskowanego mienia, a tym samym będzie pełnił rolę administratora danych zgodnie z art. 3 ust. 8 dyrektywy o ochronie danych w sprawach karnych. We wniosku należy również jasno określić cele, dla których można uzyskać dostęp do scentralizowanych rejestrów i przeszukiwać je, bezpośrednio i natychmiast.

Jeżeli chodzi o współpracę z organami i agencjami UE, EIOD przypomina, że wszelka wymiana i dalsze przetwarzanie danych osobowych w kontekście przewidywanej współpracy muszą odbywać się w ścisłej zgodności z przepisami rozdziału IX EUDPR⁽²⁾ oraz szczegółowymi przepisami o ochronie danych zawartymi w aktach prawnych ustanawiających agencje unijne.

1. WPROWADZENIE

1. 25 maja 2022 r. Komisja Europejska opublikowała wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie odzyskiwania i konfiskaty mienia⁽³⁾ („wniosek”).

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz.U. L 135 z 24.5.2016, s. 53).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

⁽³⁾ COM(2022) 245 final.

2. Zgodnie z uzasadnieniem ⁽⁴⁾ wniosek ma następujące cele:
 - wzmocnienie zdolności właściwych organów do identyfikacji i zabezpieczania mienia oraz zarządzania nim;
 - wzmocnienie i rozszerzenie zdolności do konfiskaty, tak aby obejmowały one wszystkie istotne rodzaje działalności przestępczej prowadzone przez zorganizowane grupy przestępcze, umożliwiając tym samym konfiskatę całego mienia związanego z taką przestępczością;
 - poprawa współpracy między wszystkimi organami zajmującymi się odzyskiwaniem mienia oraz wspieranie bardziej strategicznego podejścia do odzyskiwania mienia.
3. Niniejszą opinię EIOD wydano w odpowiedzi na konsultacje przeprowadzone przez Komisję Europejską 25 maja 2022 r. zgodnie z art. 42 ust. 1 EUDPR. Europejski Inspektor Ochrony Danych z zadowoleniem przyjmuje odniesienie się do tych konsultacji w motywie 51 wniosku. W związku z powyższym EIOD z zadowoleniem zauważa również, że przeprowadzono z nim nieformalne konsultacje, zgodnie z motywem 60 EUDPR.

7. WNIOSKI

22. W świetle powyższego EIOD wydaje następujące zalecenia:
 - (1) w odniesieniu do art. 9 ust. 1 – wyłączenie z wniosku możliwości wymiany szczególnych kategorii danych osobowych wyszczególnionych w załączniku II część B pkt 2 lit. c) ppkt (v) (kryminalistyczne informacje służące ustaleniu tożsamości, takie jak odciski palców, profil DNA ustalony na podstawie niekodującej części DNA, profil głosu, grupa krwi, dane stomatologiczne czy dane dotyczące zachowania), chyba że istnieją przekonujące obiektywne argumenty przemawiające za ich koniecznością i proporcjonalnością;
 - (2) w odniesieniu do art. 26 – zobowiązanie państw członkowskich do wyznaczenia właściwego organu (lub organów), który będzie odpowiedzialny (które będą odpowiedzialne) za zarządzanie rejestrem; oraz jasne określenie celów, dla których można uzyskać dostęp do scentralizowanych rejestrów i przeszukiwać je bezpośrednio i natychmiast.

Bruksela, 19 lipca 2022 r.

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI

⁽⁴⁾ COM(2022) 245 final, s. 2.